

ZARZĄDZENIE NR 61 /2023
BURMISTRZA BIAŁEGO BORU
z dnia 06 kwietnia 2023 roku

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie projektu Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028.

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Białym Borze Nr XLV/321/2014 z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Biały Bór (Dz. U. Woj. Zachod. poz. 3229) zarządzam:

§ 1. 1. Przeprowadzenie konsultacji społecznych:

1) cel i przedmiot konsultacji – zebranie opinii, uwag i wniosków w zakresie projektu **Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028.**

(zwany dalej Regulaminem)

2) czas rozpoczęcia i zakończenia konsultacji:

a) termin rozpoczęcia konsultacji – 07 kwietnia 2023 r.

b) termin zakończenia konsultacji – 21 kwietnia 2023 r.

3) zasięg terytorialny oraz podmioty / osoby uczestniczące w konsultacjach – zasięg ogólnogminny;

4) formy przeprowadzenia konsultacji:

– projekt Regulaminu zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy, na stronie internetowej Gminy; bip.bialybor.com.pl, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białym Borze;

– w terminie podanym w § 1 ust. 1 pkt 2 uruchomiony zostanie punkt konsultacyjny (pok. nr 31 Urzędu Miejskiego w Białym Borze, czynny w godzinach pracy Urzędu), w którym mieszkańcy Gminy Biały Bór będą mogli przedstawić swoje opinie, uwagi i wnioski na przygotowanych formularzach lub zgłaszać je osobiście prowadzącej konsultacje i obsługującej punkt konsultacyjny lub drogą elektroniczną na adres e-mail: gmina@bialybor.com.pl.

5) komórka organizacyjna Urzędu odpowiedzialna za prowadzenie konsultacji – odpowiedzialnym za przeprowadzenie konsultacji jest Inspektor ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii, Pomocy Społecznej i Archiwistyki;

6) sposób poinformowania mieszkańców o trybie przeprowadzenia konsultacji – informacja o konsultacjach zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy, na stronie internetowej Gminy, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białym Borze, na tablicach ogłoszeń w sołectwach Gminy, w prasie lokalnej;

7) sposób i tryb zgłaszania opinii, uwag i wniosków – przy użyciu formularza, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia, który będzie również dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy, w punkcie konsultacyjnym oraz u sołtysów, przesłanych drogą elektroniczną na adres: gmina@bialybor.com.pl lub złożonych w wersji papierowej w punkcie konsultacyjnym;

8) sposób poinformowania o wynikach konsultacji – wyniki zostaną przedstawione w raporcie, który zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białym Borze, w terminie 30 dni od daty ich zakończenia.

§2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy Biały Bór oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu.

Burmistrz Białego Boru

Paweł Stanisław Mikołajewski

Formularz zgłaszania opinii

1. Podmiot zgłaszający / osoba zgłaszająca opinię:

2. Osoba do kontaktu:

3. Telefon:

4. e-mail

Treść opinii wraz z uzasadnieniem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Data :

Podpis

.....

.....

UCHWAŁA NR/...../2023
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE
z dnia 2023 r.

w sprawie **uchwalenia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 1 ust. 1 oraz art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) oraz § 1 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na rok 2023 (Dz. U. z 2017 r. poz. 458), Rada Miejska w Białym Borze

uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białego Boru.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Obowiązek uchwalania przez gminę Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego wynika z zapisu art. 2 ust. 4 pkt 1. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) oraz wytycznych zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 /Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642)/. Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028 ma na celu zadbanie o zdrowie psychiczne mieszkańców Gminy Biały Bór. Wiele działań zawartych w Programie realizowanych jest od wielu lat, niemniej jednak w programie należy uwzględnić zadania, które wybiegają w przyszłość.

Opracowała: Bożena Sadlak – Inspektor ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, pomocy społecznej i archiwistyki.

I. Wprowadzenie

Zdrowie psychiczne definiowane przez Światową Organizację Zdrowia określane jest jako dobrostan, w którym jednostka realizuje swoje możliwości, potrafi poradzić sobie z różnorodnymi sytuacjami życiowymi, jest w stanie uczestniczyć w życiu społecznym oraz produktywnie pracować" (<https://www.researchgate.net>). Zaburzenia i choroby psychiczne stanowią duże obciążenie zarówno dla jednostki jak i społeczeństwa, w którym ona funkcjonuje, w szczególności te niediagnozowane i nieleczone. Zaburzenia i choroby psychiczne mogą powodować znaczną niepełnosprawność, utrudniając, a czasem nawet uniemożliwiając osobom ich doświadczającym uczestnictwo w życiu społecznym i zaburzać znacznie jakość życia.

Według Raportu z badań „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostępu do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP II Polska”, u 23 % osób badanych rozpoznano w ciągu życia przynajmniej jedno zaburzenie psychiczne z 18 zaburzeń zdefiniowanych wg Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób ICD-10 i Klasyfikacji Zaburzeń Psychiczych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego DSM-IV (10 tys. respondentów w losowej próbie osób między 18–64 r.ż.). U około 9,8% badanej populacji stwierdzono zaburzenia nerwicowe, natomiast zaburzenia nastroju wśród zgłaszanych dolegliwości stanowią łącznie 3,5%, w tym aż 3,0% stanowi depresja. Dużą grupę zaburzeń stanowią zaburzenia związane z używaniem substancji (12,8%), w tym: 9,5% nadużywanie alkoholu, 2,4% uzależnienie od alkoholu, 1,1 nadużywanie narkotyków i 0,3% uzależnienie od narkotyków (<https://ezop.edu.pl/wyniki/>).

Jak pokazują powyższe dane statystyczne, zaburzenia i choroby psychiczne są istotnym problemem społecznym zaburzającym szeroko pojęty dobrostan. Jednym z procesów dążących do zachowania zdrowia jest promocja zdrowia, podobnie jak działania profilaktyczne.

Zapisy zawarte w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) wskazują, że ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego określa cele główne jako:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Podstawą opracowania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Białý Bór na lata 2023-2024 jest:

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017- 2022 (Dz. U. z 2017 r. poz. 458 ze zm.)
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

II. Diagnoza

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028 opracowany został na podstawie diagnozy społecznej. Głównym założeniem działań przyjętych do realizacji w ramach Programu jest umożliwienie jego adresatom zwiększenia kontroli nad

zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia. Odbywać się to będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie korzystnego zachowania i stylów życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu, przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego. Zadania te nabierają szczególnego znaczenia w dobie występowania na terenie naszego wirusa SARS-CoV-2, który spowodował pogorszenie dobrostanu psychicznego wielu osób.

Na potrzeby niniejszego Programu, przeprowadzono diagnozę środowiska lokalnego. Celem diagnozy było określenie liczby osób korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Współuzależnienia oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Biały Bór, będących w obszarze zagrożenia zdrowia psychicznego, wykluczenia społecznego spowodowanego stanem zdrowia, przeżywających kryzys. Dane statystyczne na przełomie lat 2018-2022.

Tabela nr 1.

Lata	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób/mieszkańców gminy- ogółem(1)	5140	5098	5013	4963	4916
Liczba rodzin, korzystających z pomocy społecznej, w których występowała niepełnosprawność (2)	121	132	120	95	89
Liczba osób korzystających ze wsparcia DPS (3)	4	4	5	5	5
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, w których występował alkoholizm(4)	18	24	18	14	12
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, w których występowała narkomania(5)	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych(6)	44	56	49	43	52
Liczba wniosków, które wpłynęły do PiRPA o zobowiązanie do leczenia odwykowego(7)	14	12	10	9	10
Liczba osób, które odbyły terapię	3	9	3	3	3

odwykową(8)					
Liczba założonych procedur Niebieskie Karty(9)	1	1	1	7	4
Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologa(10)	4	4	1	6	10

- (1) Dane statystyczne z USC Urzędu Miejskiego w Białym Borze.
- (2) Dane statystyczne z Miejsko-gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze.
- (3) Dane statystyczne jw.
- (4) Dane statystyczne jw.
- (5) Dane statystyczne jw.
- (6) Dane statystyczne jw.
- (7) Dane statystyczne z Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białym Borze.
- (8) Dane statystyczne z Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Współuzależnienia w Białym Borze.
- (9) Dane statystyczne z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Biały Bór.
- (10) Dane statystyczne z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze.

Jak wskazują powyższe dane statystyczne, istnieje liczna grupa osób wymagających wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego oraz wsparcia psychologicznego mieszkańców Gminy Biały Bór. Występuje zatem konieczność podjęcia działań mających na celu zabezpieczenie potrzeb mieszkańców gminy w tym zakresie – wsparcia systemowego, angażującego instytucje z terenu gminy do podjęcia inicjatyw i działań skupiających się w tym obszarze.

III. Cele, zadania, efekty Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028

Narodowy Program Zdrowia Psychicznego stanowi ogólne ramy dla Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028.

Działania prowadzone w Gminie Biały Bór mają na celu:

- promocję zdrowia psychicznego, zwiększenie świadomości społecznej dotyczące roli dobrostanu psychicznego w odniesieniu do jakości życia,
- zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza tolerancji, życzliwości oraz przeciwdziałania dyskryminacji,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom oraz ich rodzicom.

Zadania do realizacji w ramach Programu:

- zapewnienie wsparcia osobom doświadczającym kryzysu psychicznego,
- zapewnienie wsparcia osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz cierpiącym na choroby i zaburzenia psychiczne,
- wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Oczekiwane efekty:

- pogłębienie wiedzy społeczności gminy Biały Bór na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie właściwego zachowania prozdrowotnego,
- pogłębienie wiedzy społeczności na temat możliwych form wsparcia dotyczących zdrowia psychicznego,
- zapewnienie integracji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną z resztą społeczności.

Adresaci Programu: społeczność gminy Biały Bór.

IV. Realizacja zadań i celów Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla gminy Biały Bór na lata 2023-2028.

Realizatorzy Programu:

- Burmistrz Białego Boru,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze (M-GOPS Biały Bór),
- jednostki oświatowe na terenie gminy Biały Bór,
- Domy Pomocy Społecznej (DPS) w miejscowościach: Parchowo, Machowinko, Damaszką, Piłką Zamyślin i Wąbrzeźno,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Zespół Opieki Zdrowotnej MEDEA (ZOZ MEDEA) i Zespół Opieki Zdrowotnej PODIMED (ZOZ PODIMED) na terenie Gminy Biały Bór

Współrealizatorzy Programu:

- jednostki ratownicze: Policja, Ochotnicze Straże Pożarne,
- wolontariusze,
- stowarzyszenia
- kościół rzymskokatolicki i greckokatolicki.

Finansowanie zadań:

- środki własne gminy,
- środki pozyskane z funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji Programu: lata 2023 – 2028

Sprawozdawczość:

Z realizacji Programu sporządzane będzie roczne sprawozdanie składane w terminie do 31 marca każdego roku Burmistrzowi Białego Boru, opracowane na podstawie danych przekazywanych do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze przez podmioty współpracujące i realizujące Program.

Tabela nr 2.

Cele	Działania	Rezultaty	Wskaźniki
promocja zdrowia psychicznego, zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej roli dobrostanu psychicznego w odniesieniu do jakości życia	1. prowadzenie spotkań, inicjatyw i kampanii informacyjnych dotyczących zdrowia i higieny psychicznej	placówki oświatowe, M-GOPS Biały Bór, DPS Parchowo, Machowinko, Damaszką, Piłką Zamyślin i Wąbrzeźno, ZOZ MEDEA, ZOZ PODIMED.	Ilość spotkań, inicjatyw
	2. przekazywanie wiedzy dotyczącej higieny zdrowia psychicznego oraz profilaktyki podczas wykonywania pracy socjalnej w środowiskach	M-GOPS Polanów – pracownicy socjalni, asystent rodziny	Ilość spotkań
zapobieganie zaburzeniom	1. zapewnienie wsparcia psychologicznego	placówki oświatowe, M-GOPS Biały Bór,	Ilość psychologów dostępnych na terenie

psychicznym	mieszkańcom gminy 2. prowadzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających kryzysu 3. wskazywanie możliwości wsparcia psychiatrycznego mieszkańcom gminy 4. działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 5. działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	DPS Parchowo, Machowinko, Damaszk, Piłka Zamyślin i Wąbrzeźno , ZOZ MEDEA, ZOZ PODIMED. placówki oświatowe, M-GOPS Biały Bór, DPS Parchowo, Machowinko, Damaszk, Piłka Zamyślin i Wąbrzeźno , ZOZ MEDEA, ZOZ PODIMED. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z Białoborskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym Koliber Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	gminy Biały Bór Ilość osób korzystających ze wsparcia Ilość porad Liczba wniosków, które wpłynęły do PiRPA o zobowiązanie do leczenia odwykowego Liczba osób, które odbyły terapię odwykową Liczba osób, które uczestniczą w spotkaniach AA Liczba założonych procedur Niebieskie Karty
kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza tolerancji, życzliwości oraz przeciwdziałanie dyskryminacji	1. zapewnienie wsparcia mieszkańcom gminy Biały Bór poprzez usługi opiekuńcze i usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej 2. zapewnienie wsparcia mieszkańcom gminy Biały Bór poprzez uczestnictwo w zajęciach w DPS 3. prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych na wywołanie postaw zrozumienia i akceptacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	M-GOPS Biały Bór M-GOPS Biały Bór, DPS Parchowo, Machowinko, Damaszk, Piłka Zamyślin i Wąbrzeźno , ZOZ MEDEA, ZOZ PODIMED. placówki oświatowe, M-GOPS Biały Bór, DPS Parchowo, Machowinko, Damaszk, Piłka Zamyślin i Wąbrzeźno , ZOZ MEDEA, ZOZ PODIMED.	Ilość osób korzystających z usług Ilość osób korzystających ze wsparcia ŚDS Ilość kampanii
zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom oraz ich rodzicom	1. dostęp do psychologów i pedagogów dla uczniów oraz ich rodziców na terenie placówek oświatowych 2. dostęp do psychologa	placówki oświatowe M-GOPS Biały Bór	Ilość osób korzystających ze wsparcia na terenie placówek oświatowych Ilość osób korzystających

	naterenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Współuzależnienia		ze wsparcia psychologa
--	--	--	------------------------

V. PODSUMOWANIE

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2028 ma na celu zadbanie o dobrostan psychiczny mieszkańców Gminy Biały Bór. Określa on listę celów, zadań do realizacji, oczekiwanych efektów oraz realizatorów Programu. Nadmienić należy, że wiele działań zawartych w Programie jest realizowanych od wielu lat, są jednak zadania, które wybiegają w przyszłość.